

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIJELKRANTKRABEL DoePAK DuPAK
Nr. 239

Petruk en Nala Gareng: een beker met chocolademelk

Afbeeldingen: de Javaanse nar **Semar** met **spekkoek** en een reclameprent uit voormalig Nederlands-Indië (omstreeks 1900) voor Droste Cacao met twee wayang-kult-
figuren: Petruk (rechts) en Nala Gareng, komische personages (punakawan) in het wayangspel. Op het Drosteblik is een verpleegster afgebeeld. Zij draagt een
dienblad met daarop hetzelfde blik cacao. Vertaling 'Wiloedjeng ngoendjoek': 'Gezond door het leven'. Gareng vraagt aan Petruk (Troek): 'Wat drink je?
Ik drink chocolademelk van het merk (tjap) ZUSTER. Die chocolade is erg lekker. Zij zorgt ervoor dat je je fit voelt. Als ik in de vroege ochtend geen
chocolademelk drink, dan voel ik mij suf. Kijk nu eens hoe fit ik ben! Dat komt omdat ik elke ochtend een beker cacao drink.' Voor meer informatie
over de wayang, zie: www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/Wayang.aspx. Toon dit document in het **museumbuffetje** en krijg voor € 1,50 een
beker warme of koude chocolademelk. Hyperlinks: klik op de **vet** gezette woorden. Illustratie Semar: **Elsje Zwart**. Dit document op internet,
zie: <http://www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl/pdf/Doepak239.pdf>. Concept: **Otto van der Mieden**, met dank aan **Hedi Hinzler**.
Veel drink- en kijkplezier. **Applaus!**

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruijmelkrant en -krabbel!
Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en truceop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt
sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van
onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en
met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten
heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan
een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.